Kościół Ewangelicko-Augsburski w Ozimku

Z historii

Gdy Fryderyk II po dwóch wojnach śląskich objął Śląsk, dążył przede wszystkim do tego, aby w każdej dziedzinie poprawić stan nowo otrzymanej prowincji. Był również świadomy, że trzecia decydująca walka o utrwalenie swego panowania na Śląsku jest nieunikniona. Dlatego też zajęte twierdze ślaskie należało uczynić zdatnymi do wypełniania zadań obronnych i zwiększyć produkcję amunicji. Główną przyczyną założenia licznych zakładów metalowych była ich niedostateczna ilość na świeżo zdobytych terenach. W ziemi, w nieprzebytych lasach nad Małą Panwią ukryte były pełnowartościowe rudy. Wykupino więc położony między Krasiejowem a Schodnią młyn Ozimka i założono tam zakład hutniczy.

Tam, w okolicy porośniętej gęstymi lasami, otoczonej mokradłami i bagnami, słabo zaludnionej, powstała pierwsza huta żelaza na Górnym Śląsku. Od nazwy rzeki nazwano ją Malapane. Budowę rozpoczęto w 1753 r., a już w rok później uruchomiono hutę. Wielkim nakładem finansowym sprowadzono wykwalifikowanych robotników - protestantów - wraz z rodzinami z Brandenburgii, Saksonii i Harzu.

Urzędnicy i robotnicy przybyli do huty, musieli w pierwszych latach jej istnienia rezygnować z zaspokajania swoich religijnych potrzeb lub szukać możliwości ich zaspokojenia w oddali. Wraz ze zwiększaniem się ludności protestanckiej, potrzeba wybudowania kościoła ewangelickiego stawała się coraz pilniejsza. Władze państwowe, wydaje się, że na życzenie gminy, musiały sprostać temu zapotrzebowaniu. Przydzieliły więc w 1768 r. w osobie kaznodziei Johanna Christiana Richtera istniejącej gminie (wspólnocie) hutniczej pierwszego duszpasterza, który objął swój urząd 7 sierpnia tego roku..

Tak **w 1768 r.** stał się Ozimek samodzielną parafią. Pastor zobowiązał się równocześnie do nauczania młodzieży. Parafia była bardzo rozległa, obejmowała nie tylko wspólnotę hutniczą Malapane i okoliczne wsie ale również takie miasta jak Dobrodzień i Strzelce Opolskie. Wraz z upływem lat, gdy w okolicy zaczęły powstawać nowe parafie, macierzysta w Ozimku stawała się mniejsza. Przed wojną obejmowała następujące miejscowości: Ozimek wraz z Jedlicami, Schodnia, Antoninek, Szczedrzyk, Dylaki, Kadłub Turawski, Biestrzynnik, Daniec, Krasiejów (wieś i leśnictwo). Dębską Kuźnię (wieś i majątek), Lasy, Krzyżowa Dolina, Niwki, Paliwoda, Sporok oraz filię w Mnichowie, gdzie każdego miesiąca odbywały się nabożeństwa i zajęcia w szkole.

Przez pierwsze pięćdziesiąt lat istnienia parafia nie posiadała kościoła. Nabożeństwa odbywały się w tzw. "zameczku", gdzie na piętrze urządzono salę modlitwy wyposażoną w ołtarz i ambonę a od 1781

r. także w organy. Przez półwiecze służyło to pomieszczenie wiernym zarówno, w dni powszednie jak i świąteczne. Wciąż wzrastająca liczba wiernych coraz postępująca ruina zameczku powodowały konieczność budowy kościoła oraz budynku szkolnego. Niezbedną do tego parcelę uzyskano poprzez zamianę gruntów między karczmarzem Krigarem a Hutą. Autorem projektu kościoła był Karl Friedrich Schinkel. 24 czerwca w dniu św. Jana położono kamień węgielny pod budowę nowego domu Bożego. Po zakończeniu budowy 8 kwietnia 1821 r. kościół został poświęcony i otrzymał imię św. Jana.

Niastety ów dom boży nie posiadał wieży. W bezpośrednim sąsiedztwie znajdowała się wprawdzie drewniana dzwonnica z dwoma żeliwnymi dzwonami, które w 1855 zastąpiono metalowymi. Było to możliwe dzięki dobrowolnym składkom wiernych. Ponieważ drewniana dzwonnica była w nienajlepszym stanie i niezbyt nadawała się dla nowych dzwonów, w gminie zrodził się pomysł, aby do kościoła dobudować kamienną wieżę, z której dźwięki dzwonów będą lepiej słyszalne. Niestety nie uzyskano pozwolenia. Dopiero w 1858 r. udało się parafii osiągnąć cel, gdy ówczesny minister handlu í rzemiosła von Hendt będąc w hucie odwiedził także kościół i na ustną prośbę wyrażoną przez dyrektora huty przyrzekł swe poparcie w staraniach o zezwolenie i środki finansowe na budowę wieży kościelnej. Inspektor Munscheid wykonał plan wieży stojącej przed frontem kościoła, a połączonej z nim niewielką salką. Plan ten został zatwierdzony i na jego wykonanie przyznano 5370 marek. Wnet rozpoczęto budowę. Kamień węgielny pod wieżę położono 19 września 1859 r., a w 1860 r. odbyło się uroczyste poświęcenie wieży, wzniesionej na chwałę Bożą jako trwały pomnik wiary ewangelickiej na tej ziemi.

W kościele św. Jana działali następujący duchowni:
1768 - 1814 Johann Christian Richter>
1814 - 1858 Georg Friedrich Wilhelm Quint
1858 - 1894 Karl Friedrich Syring
1894 - 1904 Rudolf Preiser
1904 - 1945 Benno Braun (zamordowany przez wojska radzieckie).

Po wojnie parafia w Ozimku borykała się z problemem braku proboszcza. Przez kilkanascie lat dojeżdżali do niej ks. Klus, ks. Sztwiertnia. Aż decyzją biskupa kościoła została **w 1962** roku włączona do parafii Opole jako filia.